

Fagråd Kommersialisering av Teknologi

Strategiplan

September 2015

Teknologihovedstaden

«Genibyen»
« Nordens Silicon Valley»
«Nordens beste studentby»
«Norges vennligste by»
«Landets største universitet»

Skjer veldig mye positivt i Trondheim !

80 -100 business angels

SINTEF TTO

Investinor

Trondheim
Maker Faire®

JAZZ
FEST

PSTER30
MARINEN, 21.-22. AUG 2015

NTNU
Accel as

ProVenture
Management AS

VIKING
VENTURE

SpareBank1 NTNU SINTEF

UTProsjektet

PARTNERE FOR NYSKAPING

DIGS

Work-Work

Olavsfestdagene

Oi!
TRØNDESK
matfestival

TRONDHEIM
TECH GUIDE
Your introduction to the Trondheim Tech Scene

Antikvariatet

Vitensenteret i Trondheim
Stedet for Årsopplevelser!

NxtMedia

Statoil

OCEAN SPACE CENTRE

NTNU – landets ledende universitet
med 36 000 studenter

- Ett campus
- 8000 nye studenter fra 90 land
- 6000 forskere i Trondheim
- NTNU Innovasjonssenter for studenter

NTNU
Technology Transfer as

SINTEF

NTNU SCHOOL of
ENTREPRENEURSHIP

Tema

- Fagråd – mandat, rolle og sammensetning

- Mål 2025

- Strategier
 1. Kapital
 2. Kultur og nettverk
 3. Infrastruktur
 4. Offentlig innkjøp
 5. Media

Medlemmer

- Herbjørn Skjervold, ProVenture Management , leder
- Johan Hustad, NTNU
- Odd Gulbrandsen, NTNU TTO
- Anders Lian, Sintef TTO
- Jakob Palmers, stud NTNU Entreprenørskolen
- Espen Susegg, SIVA
- Tor Helmersen, Investinor
- Arnstein J Syltern, DIGS
- Gøril Forbord, Technoport
- Alf-Egil Bogen, Business Angel
- Erik Haugane, OKEA
- Borgar Ljosland, Business Angel
- Gard Ueland, Kongsberg Seatex
- Astrid Haugslett, Trondheimsregionen
- Vigdis Harsvik, Innovasjon Norge

NIT administrasjon :

- Berit Rian, NIT
- Arnstein Hellem, SMN
- Christian Haugen, NiT

Mandat og rolle for Fagrådet

Støtte og pådriver i eksisterende og *initiativtaker* til nye prosesser og aktiviteter innen :

- Forbedringer «infrastruktur» for kommersialisering av teknologi.
- Styrke omdømmet som innovasjons- og kommersialiseringsby
- Styrke innovasjons- og kommersialiseringskompetansen
- Økt tilgang risikokapital

Mål - 2025

1. Øke antall teknologibedrifter fra 540 til 1000 bedrifter

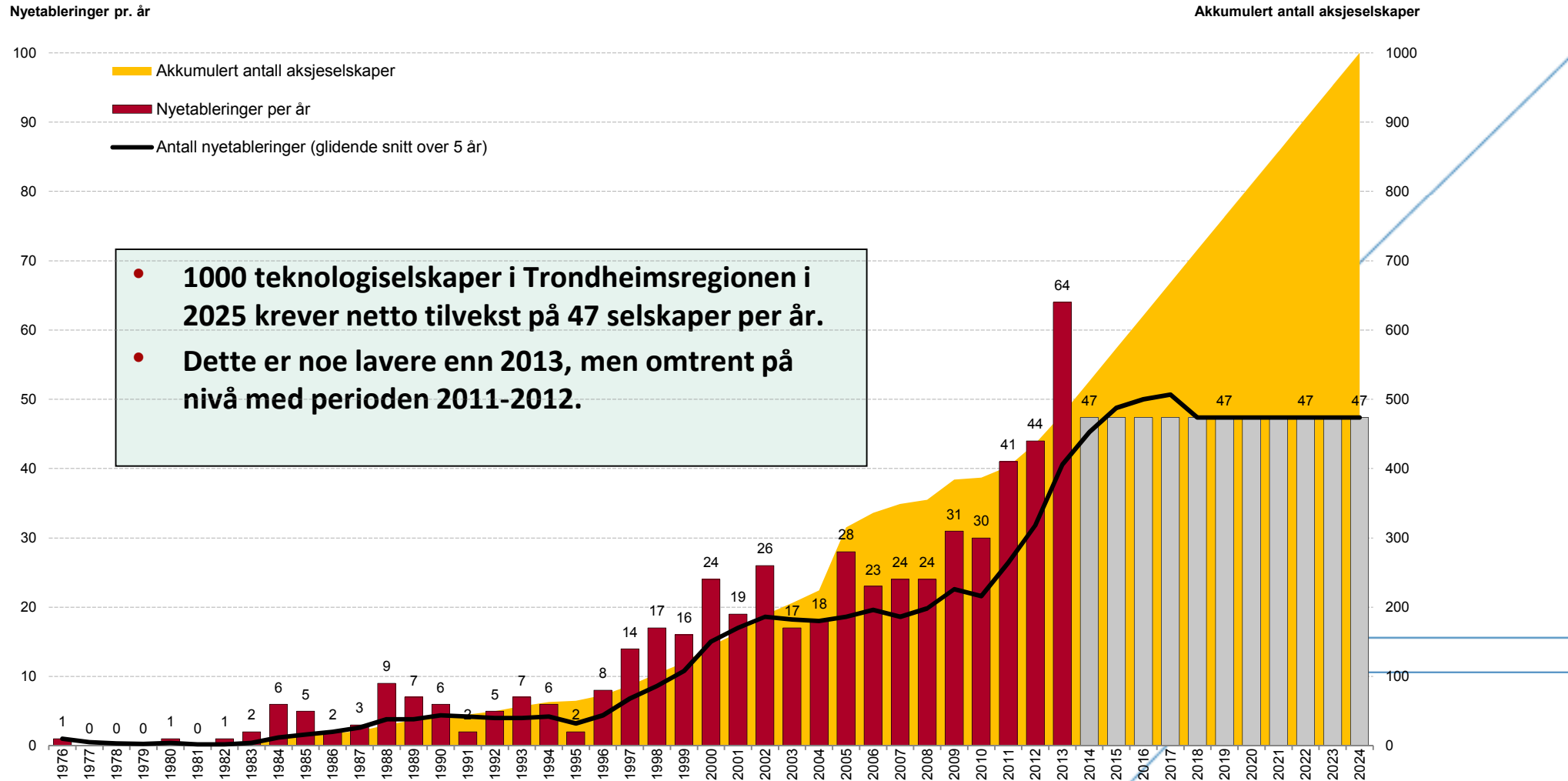
50 bedrifter pr år

2. Øke antall ansatte fra 10 000 til 20 000 ansatte

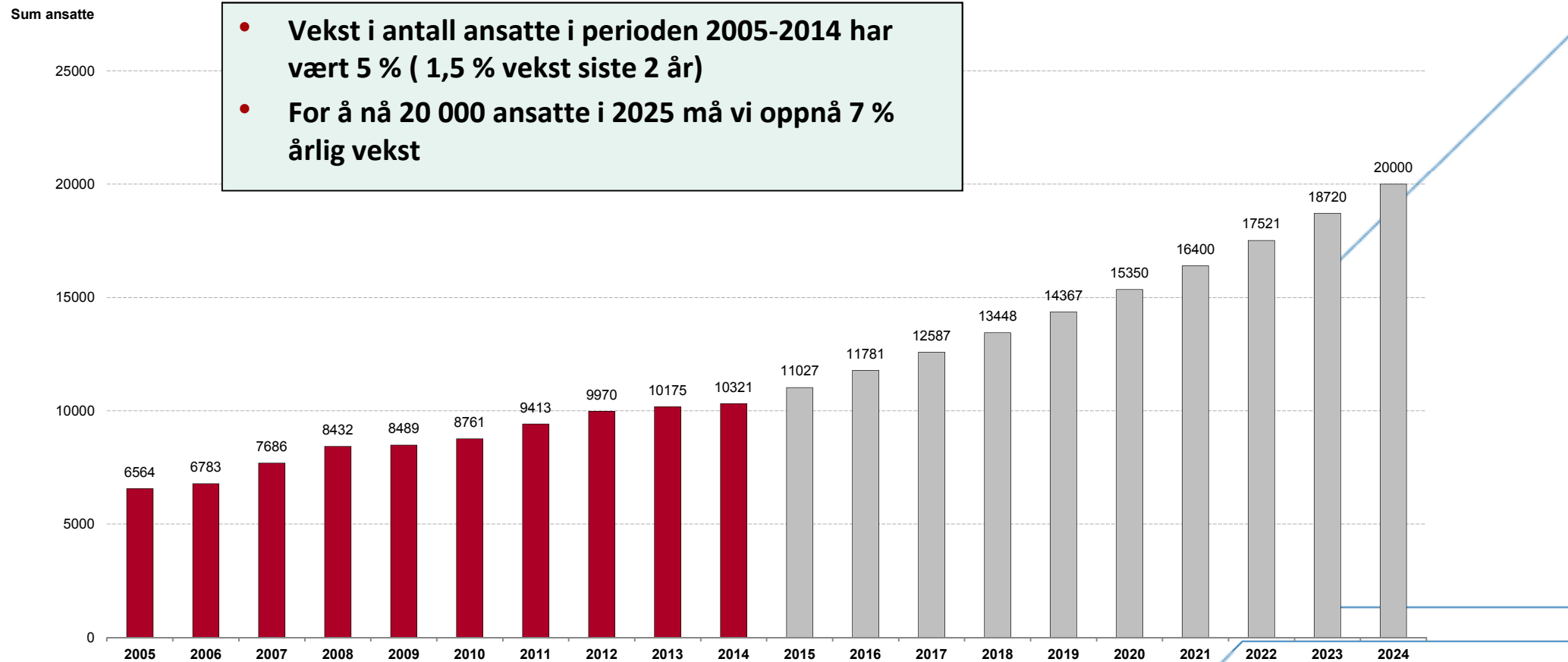
1000 ansatte pr år

Antall teknologiselskaper

Kilde : Impello

Antall ansatte

Kilde : Impello

Hva betyr 10 000 arbeidsplasser i årlig verdiskaping ?

- Lønn : 7 mrd
- Skatteinntekter : 3,2 mrd
- Trondheim kommune : 2 mrd
- Eiendom
 - Leieinntekter kontor : 300 mill (10 000 x 15m² x kr 2000)
 - Eiendomsverdi : 5 mrd (300 mill/0,06)
- Forbruk 3,4 mrd
 - Handel 1255 mill (matvarer 390 mill)
 - Bygg og anlegg 480 mill
 - Hotell & restaurant 200 mill
- 15-20 000 nye innbyggere

Kilde : [NyAnalyse as](#)

Forsterke den gode bølgen innen kommersialisering av teknologi i Trondheimsregionen gjennom

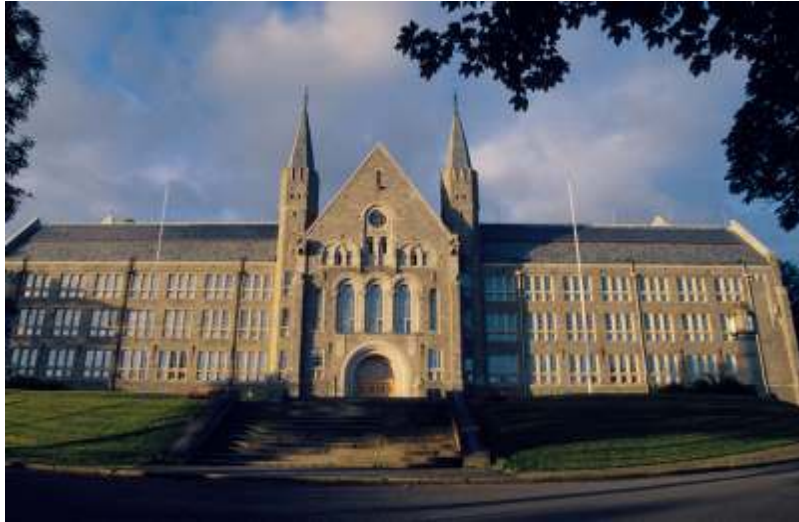
- a) Styrket samhandlingen mellom strategiske aktører
NTNU, SINTEF, Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, SIVA, SMN 1 m fl i forhold til mål, strategier og tiltak

- b) Støtte de «1000

- innen gründermiljøene

To vekstmotorer

Gründere fra Gløshaugen
FOU

Vekst i de 560 bedriftene
Gründere fra etablerte bedrifter
Knoppskyting fra bedriftene

Etablering av nye avdelinger/bedrifter som kommer til Trondheim

1. Økt kommersialisering fra FOU

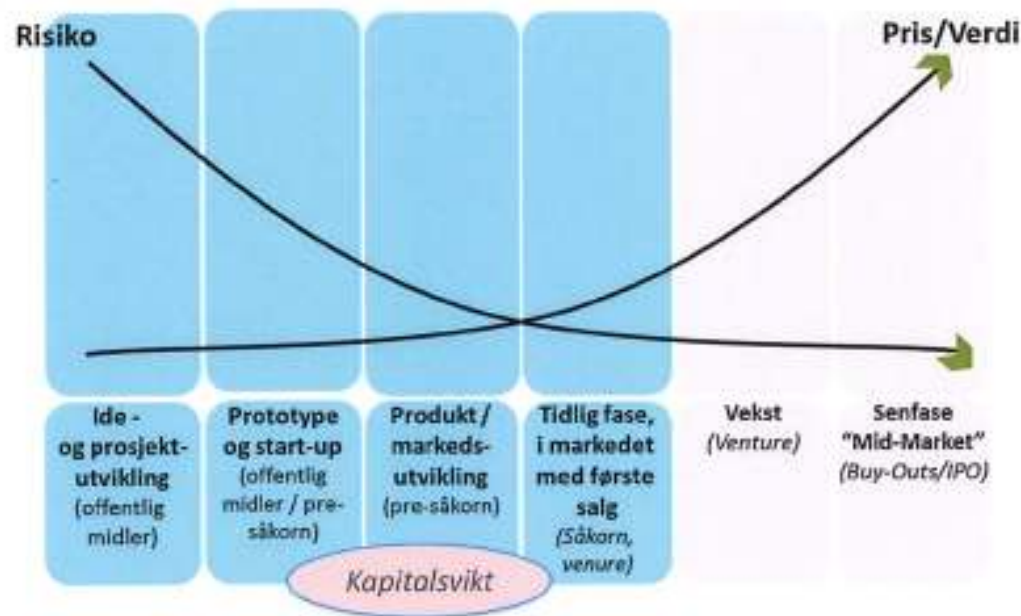

***NTNU/SINTEF er dyktige
men fortsatt stort potensiale !***

- *Universitet og forskningsinstitutter mangler klare incentiver til kommersialisering*
- *Kommersialisering og FOU må integreres bedre både faglig og ledelsesnivå*
- *Utvikle sterkere kompetanse innen kommersialisering innen hele universitet*
- *Bygge en sterkere kultur for kommersialisering*

Kilde : NIFU 2015

2. Styrk risikokapital i hele verdikjeden

- Ide/prosjektutvikling : FORNY 200 mill + Økt etablerertilskudd + Økt IFU/OFU
- Pre Seed 40 mill (RNB i 2015):
 - Lag en god modell med gode incentiver private investorer og som bygger på kompetanse
 - Øk innsatsen til 100 mill i 2016/17
 - NTNU Accel satser å bli godkjent aktør
- Etablere Fondsinvest AS : investerer i flere såkornfond, uavhengig av årlig statsbudsjett, finansiert delvis gjennom utbytte fra Argentum – 200 mill pr år
Kilde : Abelia
- Skatte incitament Business Angels : 50 % skattefradrag på investert beløp opptil 1 mill – tilsvarende mange OECD land
UK : Seed Enterprise Investment Scheme : 2,2 mrd kr – 2000 startups

Regjeringens Gründermelding - noe mer enn prat ?

3. Kultur og nettverk

«Nei, vi kunne ikke flytte bedriften til Oslo. Vi må være her, Trondheim er en del av suksessen. Her er den teknologiske kompetansen og her er folk flinke til å samarbeide»

Gründer

- 36 000 studenter –Trondheim er en internasjonal studentby som svinger
- 2000 internasjonale studenter fra 90 land
- 6000 forskere, Sintef har forskere fra 70 land
- Møteplasser som DIGS, Work Work , NTNU Accel, NTNU Entreprenørskolen
- Technoport som eventskaper : Trondheim Playground, Trondheim Maker Faire
- Økende antall business angels (80 – 100 personer)
- Partnere for Nyskaping har ambisjoner !

1. Entrepeneur in Residence , NTNU TTO – fremme nyskaping i eksisterende bedrifter

2. Fagrådet i samarbeid med NTNU – hva kan vi lære av de beste miljøene i Europa på kommersialisering teknologi (Imperial College, Cambridge, Leuven m fl)

4. Infrastruktur

- Ett Campus – NTNU til byen
- SIVA Innovasjonssenter i Trondheim
- Ocean Space Center
- Flere DIGS og Work Work
- Flere prototyp lab'er for gründere, forskere og business angels

5. Offentlig innkjøp som verktøy for innovasjon og start-ups

- Nasjonalt leverandørutviklingsprogram 2015-2019
- Åpne det offentlige marked for nye produkter/tjenester også for oppstartsbedrifter (piloting, første kunde)
- Workshop 24 september

Trondheim kommune må ta førerrollen !

Egen dedikert ressurs som bistår oppstartsbedrifter

6. Mediestrategi - branding

Hva er vårt budskap ?

- «Teknologiens Davos» «Nordens Boston eller Silicon Valley»
- «Norges vennligste by» «Kunnskapsbyen» «Teknologihovedstaden»

Hvordan brande ?

1. **Definere** den posisjon/omdømme som Trondheim er
2. **Levere** på den posisjonen (forsterke realiteten)
3. **Kommunisere** posisjonen

Målgruppen ?

- 286 000 innbyggere i Trondheimsregionen
- Nasjonalt og internasjonalt (investorer, næringsliv, politikere og FOU)

Adresseavisen – kan vi se en ny giv ?

Mange aktører involvert – vi har grunn til å tro at noe skjer !

Trondheimsregionens kommersialiseringsmanifest

Jeg ønsker å:

- *Være pilotkunde for uttesting av ny teknologi/innovative løsninger*
- *Være samarbeidspartner for FOU-baserte kommersialiseringsprosjekt*
- *Bruke kortreist teknologi i vår virksomhet der dette er konkurransedyktig*
- *Framsnakke kommersialiseringsmiljøet i Trondheimsregionen*

Dato

Navn person

Navn bedrift/organisasjon

«Keep Momentum»

Vi må surfe på den bølgen vi er på !